

KOMISSION TIEDONANTO

Suuntaviivat tietyistä päästökauppajärjestelmään liittyvistä valtiontukitoimenpiteistä vuoden 2021 jälkeen

(2020/C 317/04)

Sisällys

Sivu

Johdanto	6
1. Soveltamisala ja määritelmät	7
1.1 Soveltamisala	7
1.2 Suuntaviivojen soveltamisalaan kuuluvat tukitoimenpiteet	7
1.2.1 Tuki sellaisen sähkön hinnan nousun kompensoimiseksi, joka johtuu kasvihuonekaasupäästöihin liittyvien kustannusten sisällyttämisestä hintoihin unionin päästökauppajärjestelmän mukaisesti (välilliset päästökustannukset)	7
1.2.2 Tuki, joka liittyy mahdollisuuteen saada siirtymäajan maksutta jaettavia oikeuksia energiantuotantoalan nykyaikaistamiseksi	7
1.3 Määritelmät	8
2. Yhteiset arviointiperiaatteet	9
3. Sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointi perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla	10
3.1 Tuki yrityksille toimialoilla, joiden katsotaan olevan alttiita todelliselle hiilivuodon riskille sen vuoksi, että sähkön hintoihin siirretyistä kasvihuonekaasupäästöihin liittyvistä kustannuksista aiheutuu tosiasiallisesti merkittäviä välillisiä kustannuksia (tuki välillisille päästökustannuksille)	10
3.2 Tuki, joka liittyy mahdollisuuteen saada siirtymäkauden ajan maksutta jaettavia oikeuksia sähköntuotannon nykyaikaistamiseksi	12
4. Arviointi	14
5. Energiakatselmukset ja energianhallintajärjestelmät	14
6. Avoimuus	14
7. Raportointi ja seuranta	15
8. Soveltamisaika ja tarkistaminen	16
Liite I	17
Liite II	18
Liite III	19

JOHDANTO

1. Jotta valtiontuki ei vääristäisi kilpailua sisämarkkinoilla ja vaikuttaisi jäsenvaltioiden väliseen kauppaan yhteisen edun vastaisella tavalla, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'perussopimus', 107 artiklan 1 kohdassa määrätään periaatteesta, jonka mukaan valtiontuki on kiellettyä, ellei se kuulu poikkeusryhmiin, joista säädetään perussopimuksen 107 artiklan 2 kohdassa, tai ellei komissio toteuta sitä sisämarkkinoille soveltuvaksi perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan nojalla. Perussopimuksen 42 ja 93 artiklassa, 106 artiklan 2 kohdassa sekä 108 artiklan 2 ja 4 kohdassa määrätään myös edellytyksistä, joiden täyttyessä valtiontuki soveltuu tai sen voidaan katsoa soveltuvan sisämarkkinoille.
2. Perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella komissio voi katsoa valtiontuen edistävän tietyn sisämarkkinoille soveltuvan taloudellisen toiminnan kehitystä, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.
3. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/87/EY ⁽¹⁾ perustettiin kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmä unionissa, jäljempänä 'unionin päästökauppajärjestelmä', kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi sekä kustannustehokkaasti että taloudellisesti. Direktiiviä 2003/87/EY muutettiin vuonna 2018 ⁽²⁾ unionin päästökauppajärjestelmän kehittämiseksi ja laajentamiseksi kaudella 2021–2030.
4. Komissio julkaisi 11. joulukuuta 2019 Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevan tiedonannon ⁽³⁾, jossa esitetään toimia, joilla Euroopasta saadaan ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä ja joilla puututaan myös muihin ympäristöongelmiin. Euroopan vihreän kehityksen ohjelman toteutus edellyttää, että puhtaan energian saantiin liittyvät politiikat mietitään uusiksi kaikkien talouden alojen, kuten elinkeinoelämän, tuotannon ja kulutuksen, laajamittaisen infrastruktuurin, liikenteen, elintarvikkeiden ja maatalouden ja rakentamisen sekä verotuksen ja sosiaalietuuksien osalta.
5. Niin kauan kuin monet kansainväliset kumppanit eivät ole yhtä kunnianhimoisia kuin unioni, on olemassa hiilivuodon riski joko siksi, että tuotanto siirretään unionista maihin, joilla on vaatimattomammat päästövähennys-tavoitteet, tai siksi, että unionin tuotteet korvataan hiili-intensiivisemmällä tuonnilla. Jos riski toteutuu, kokonaispäästöt eivät vähene, mikä taas vie pohjan unionin ja sen teollisuuden pyrkimyksiltä saavuttaa maailmanlaajuiset ilmastotavoitteet, joista on sovittu 12. joulukuuta 2015 ilmastopöytäsohjeen osapuolten 21. konferenssissa hyväksytyssä Pariisin sopimuksessa ⁽⁴⁾, jäljempänä 'Pariisin sopimus'.
6. Valtiontuen valvonnan päätavoite EU:n päästökauppajärjestelmän yhteydessä on varmistaa, että tuen myönteiset vaikutukset ovat suuremmat kuin sen kielteiset, sisämarkkinoiden kilpailua vääristävät vaikutukset. Valtiontuen on oltava välttämätöntä EU:n päästökauppajärjestelmän ympäristötavoitteen saavuttamiseksi (tuen tarpeellisuus) ja se rajoitetaan tavoitellun ympäristönsuojelun tason saavuttamiseksi tarvittavaan vähimmäismäärään (tuen oikeasuhteisuus) ilman, että kilpailu ja kauppa sisämarkkinoilla vääristyvät kohtuuttomasti.
7. Näissä suuntaviivoissa komissio vahvistaa edellytykset, joiden täyttyessä unionin päästökauppajärjestelmään liittyviä tukitoimenpiteitä voidaan pitää sisämarkkinoille soveltuvina perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla. Kaikkia ilmastoon liittyviä poliittisia välineitä (etenkin niitä, joista säädetään direktiivissä 2003/87/EY), joilla on määrä saada aikaan kasvihuonekaasupäästöjen lisävähennyksiä vuoteen 2030 mennessä, tarkastellaan uudelleen ja muutetaan tarvittaessa. Tässä otetaan huomioon ilmastotavoitteita koskeva suunnitelma sekä hiilidioksidipäästöjen tullimekanismin perustamista koskeva aloite. Tämän jälkeen komissio tarkistaa, onko näitä suuntaviivoja tarpeen muuttaa tai mukauttaa sen varmistamiseksi, että ne ovat johdonmukaisia ilmastoneutraaliustavoitteen kanssa ja että niillä edistetään tämän tavoitteen saavuttamista toimintaedellytysten tasapuolisuudesta tinkimättä ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/410, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2018, direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta kustannustehokkaiden päästövähennysten ja vähähiilisyttä edistävien investointien edistämiseksi sekä päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta (EUVL L 76, 19.3.2018, s. 3).

⁽³⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Euroopan vihreän kehityksen ohjelma (COM(2019) 640 final).

⁽⁴⁾ EUVL L 282, 19.10.2016, s. 4.

⁽⁵⁾ Ks. Eurooppa-neuvoston kokouksessaan 12. joulukuuta 2019 hyväksymät päätelmät.

8. Näissä suuntaviivoissa otetaan huomioon myös Euroopan pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) erityiskysymykset kestävästä ja digitaalista Eurooppaa varten laaditun pk-yritysstrategian ⁽⁶⁾ mukaisesti.

1. SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1.1 Soveltamisala

9. Näissä suuntaviivoissa vahvistettuja periaatteita sovelletaan ainoastaan direktiivin 2003/87/EY 10 a artiklan 6 alakohdassa ja 10 b artiklassa säädettyihin erityisiin tukitoimenpiteisiin.
10. Tukea ei saa myöntää vaikeuksissa oleville yrityksille, sellaisina kuin ne määritellään suuntaviivoissa valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen ⁽⁷⁾.
11. Arvioidessaan tukea yritykselle, jolle on annettu sellaiseen komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on todettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi, komissio ottaa huomioon vielä perimättä olevan tukimäärän ⁽⁸⁾. Käytännössä komissio arvioi molempien tukitoimenpiteiden kumulatiivisen vaikutuksen, ja se voi keskeyttää uuden tuen maksamisen siihen saakka, että maksamaton perintämääräys on suoritettu.

1.2 Suuntaviivojen soveltamisalaan kuuluvat tukitoimenpiteet

1.2.1 *Tuki sellaisen sähkön hinnan nousun kompensoimiseksi, joka johtuu kasvihuonekaasupäästöihin liittyvien kustannusten sisällyttämisestä hintoihin unionin päästökauppajärjestelmän mukaisesti (välilliset päästökustannukset)*

12. Direktiivin 2003/87/EY 10 a artiklan 6 kohdan nojalla jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön taloudellisia toimenpiteitä sellaisten toimialojen tai toimialojen osien hyväksi, jotka ovat alttiita todelliselle hiilivuodon riskille sen vuoksi, että sähkön hintoihin siirretyistä kasvihuonekaasupäästöihin liittyvistä kustannuksista aiheutuu tosiasiallisesti merkittäviä välillisiä kustannuksia edellyttäen, että tällaiset taloudelliset toimenpiteet ovat valtiontukisääntöjen mukaisia eivätkä etenkin aiheuta aiheettomia kilpailun vääristymiä sisämarkkinoilla.

1.2.2 *Tuki, joka liittyy mahdollisuuteen saada siirtymäajan maksutta jaettavia oikeuksia energiantuotantoalan nykyaikaistamiseksi*

13. Direktiivin 2003/87/EY 10 c artiklan mukaan jäsenvaltiot, jotka täyttävät tietyt ehdot, jotka koskevat asukasta kohti lasketun BKT:n tasoa unionin keskiarvoon verrattuna, voivat poiketa direktiivin 2003/87/EY 10 a artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetystä periaatteesta, jonka mukaan maksuttomia päästöoikeuksia ei saa jakaa sähköntuotannolle. Nämä jäsenvaltiot voivat antaa laitoksille siirtymäajan maksutta jaettavia päästöoikeuksia sähköntuotantoa varten energia-alan nykyaikaistamiseksi, monipuolistamiseksi ja muuttamiseksi kestäväällä tavalla.
14. Kuten useissa komission päätöksissä on todettu ⁽⁹⁾, siirtymäajan maksutta jaettavien päästöoikeuksien myöntäminen energia-alalle on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea, koska jäsenvaltiot luopuvat tuloista myöntämällä maksutta jaettavia päästöoikeuksia ja antavat valikoivan edun energia-alan toimijoille. Nämä toimijat voivat kilpailla muissa jäsenvaltioissa toimivien sähköntuottajien kanssa, mikä voi vääristää tai uhata vääristää kilpailua ja vaikuttaa kaupan sisämarkkinoilla.

⁽⁶⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle ”Pk-yritysstrategia kestävästä ja digitaalista Eurooppaa varten” (COM(2020) 103 final).

⁽⁷⁾ Suuntaviivat valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen (EUVL C 249, 31.7.2014, s. 1).

⁽⁸⁾ Ks. yhdistetyt asiat T-244/93 ja T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH v. komissio, ECLI:EU:T:1995:160, ja Komission tiedonanto – Sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman valtiontuen takaisinperintää edellyttävien komission päätösten tehokas täytäntöönpano jäsenvaltioissa (EUVL C 272, 15.11.2007, s. 4).

⁽⁹⁾ Ks. esimerkiksi komission päätös SA.34385 – Bulgaria – Päästöoikeuksien maksutta jakaminen direktiivin 2003/87/EY 10 c artiklan mukaisesti vastineeksi sähköntuotantolaitoksiin ja energiainfrastruktuuriin tehtävistä investoinneista (EUVL C 63, 20.2.2015, s. 1) ja komission päätös SA.34674 – Puola – Sähköntuottajille direktiivin 2003/87/EY 10 c artiklan mukaisesti maksutta jaettavat päästöoikeudet (EUVL C 24, 23.1.2015, s. 1).

1.3 Määritelmät

15. Näissä suuntaviivoissa tarkoitetaan

- 1) 'tuella' toimenpiteitä, jotka täyttävät kaikki perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määrätty perusteet;
- 2) 'tuen myöntämisaajalla' yhtä tai useampaa vuotta kauden 2021–2030 aikana. Mikäli jäsenvaltio haluaa myöntää tukea lyhyemmäksi ajaksi, sen olisi käytettävä viitejaksona tuensaajien tilikautta ja myönnettävä tukea vuosittain;
- 3) 'hiilivuodolla' mahdollista kasvihuonekaasujen kokonaispäästöjen lisääntymistä, kun yritykset siirtävät tuotantoa EU:n ulkopuolelle, koska ne eivät pysty siirtämään EU:n päästökauppajärjestelmän kustannuksia asiakkailleen ilman markkinaosuuden merkittävää vähentymistä;
- 4) 'tuen enimmäisintensiteetillä' tuen kokonaismäärää ilmaistuna prosenttiosuutena tukikelpoisista kustannuksista;
- 5) 'tuottamisella omaan käyttöön' sähkön tuotantoa laitoksessa, joka ei ole direktiivin 2003/87/EY 3 artiklan u alakohdassa tarkoitettu "sähköntuottaja";
- 6) 'tuensaajalla' yritystä, joka saa tukea;
- 7) 'EU:n päästöoikeudella' siirrettävissä olevaa oikeutta yhden hiilidioksidiekvivalenttitonnin päästöön tiettyä aikana;
- 8) 'bruttoarvonlisäyksellä' bruttoarvonlisäystä tuotantokustannushintaan eli markkinahintaista bruttoarvonlisäystä, josta on vähennetty välilliset verot ja johon on lisätty mahdolliset avustukset;
- 9) 'Euroopan unionin päästöoikeuksien termiinihinnalla' EU:n päästöoikeuksien päivittäisten, toimituksesta tuen myöntämivuoden joulukuussa maksettavien yhden vuoden termiinihintojen (viimeisin tarjoushinta) keskiarvoa euroina tietyssä EU:n hiilipörssissä tuen myöntämivuotta edeltävänä vuonna 1. tammikuuta – 31. joulukuuta ⁽¹⁰⁾;
- 10) 'hiilidioksidin päästökertoimella', joka ilmaistaan tonneina hiilidioksidia megawattituntia kohti (tCO₂/MWh), fossiilisista polttoaineista eri maantieteellisillä alueilla tuotetun sähkön hiilidioksidintensiteetin painotettua keskiarvoa. Painotus vastaa näiden fossiilisten polttoaineiden tuotantoyhdistelmää kyseisellä maantieteellisellä alueella. Hiilidioksidin päästökerroin lasketaan jakamalla energiateollisuuden hiilidioksidiekvivalentteina ilmoittama päästöjen määrä fossiilisista polttoaineista saadun sähkön bruttotuotannolla, joka ilmaistaan terawattitunteina (TWh). Näissä suuntaviivoissa ⁽¹¹⁾ maantieteelliseksi alueeksi katsotaan alueet, a) jotka koostuvat sähköpörssien kautta yhteen kytketyistä osamarkkinoista, tai b) joiden sisällä ei ole ilmoitettu ylikuormituksesta, ja molemmissa tapauksissa tuntikohtaiset seuraavaa vuorokautta koskevat sähköpörssien hinnat alueen sisällä poikkeavat toisistaan euroina (Euroopan keskuspankin päivittäiskurssi) enintään yhden prosentin merkittävässä määrässä kaikkia yhden vuoden tunteja. Tällainen alueellinen erottelu osoittaa, miten tärkeitä fossiilisia polttoaineita käyttävät voimat ovat loppuhinnan määräytymiselle tukku- ja tukkumarkkinoilla ja mikä niiden asema on marginaalilaitoksina. Pelkkä sähkökauppa kahden jäsenvaltion välillä ei tarkoita automaattisesti, että ne muodostavat ylikansallisen alueen. Koska jäsenvaltioiden alueista ei ole tarpeeksi asiaa koskevia tietoja, maantieteellisiin alueisiin kuuluu yhden tai useamman jäsenvaltion koko alue. Näin erotellaan seuraavat maantieteelliset alueet: Adrianmeren alue (Kroatia ja Slovenia), Pohjoismaat (Ruotsi ja Suomi), Baltian maat (Liettua, Latvia ja Viro), Länsi-Euroopan keskialue (Itävalta, Saksa ja Luxemburg), Iberia (Portugali ja Espanja), Tšekki ja Slovakia (Tšekki ja Slovakia) sekä kaikki muut jäsenvaltiot erikseen. Vastaavat hiilidioksidin alueelliset enimmäispäästökertoimet, joita sovelletaan enimmäisarvoina, jos ilmoituksen tehnyt jäsenvaltio ei ole vahvistanut arviota markkinaehtoisesta hiilidioksidin päästökertoimesta jäljempänä olevan 11 kohdan mukaisesti, luetellaan liitteessä III. Jotta voitaisiin varmistaa sähköntuotannon lähteiden tasavertainen kohtelu ja välttää väärinkäyttömahdollisuudet, samaa hiilidioksidin päästökeroita sovelletaan kaikkiin sähköntuotannon lähteisiin (tuottaminen omaan käyttöön, sähkön toimitussopimukset tai verkkojaku) ja kaikkiin tuensaajiin kyseisessä jäsenvaltiossa;

⁽¹⁰⁾ Esimerkiksi vuodeksi 2023 myönnettävän tuen osalta se on tietyssä EU:n hiilipörssissä 1. tammikuuta 2022–31. joulukuuta 2022 tarjottujen joulukuuta 2023 koskevien viimeisimpien tarjoushintojen keskiarvo.

⁽¹¹⁾ Nämä suuntaviivat eivät ole normatiivisia säädöksiä, minkä vuoksi ETA:n sekakomitean ei tarvitse ottaa niitä osaksi ETA-sopimusta. EFTAn valvontaviranomaisen tehtävänä on vahvistaa EFTA-valtioihin sovellettavat aiheita koskevat säännöt, mukaan lukien hiilidioksidin päästökertoimien määrittämisessä käytettävä menetelmä.

- 11) 'markkinaehtoisella hiilidioksidin päästökertoimella', jonka yksikkö on tCO₂/MWh, tarkoitetaan seuraavaa: Jäsenvaltiot, jotka aikovat myöntää korvauksia välillisistä kustannuksista, voivat pyytää kyseistä ohjelmaa koskevassa ilmoituksessa, että sovellettava hiilidioksidin päästökerroin vahvistetaan sellaisen tutkimuksen perusteella, joka koskee sähkömarkkinoilla todellisen marginaalihinnan määrävän teknologian hiilidioksidisisältöä. Markkinaehtoista hiilidioksidin päästökertoimista koskevassa ilmoituksessa on osoitettava, että tutkimuksen perusteella saatu markkinaehtoinen hiilidioksidin päästökerroin on asianmukainen, käyttämällä sähköjärjestelmän mallinnusta, jossa simuloidaan hinnanmuodostus ja marginaalihinnan määrävää teknologiaa koskevat havainnot koko vuoden $t - 1$ ajalta (mukaan lukien tunnit, jolloin marginaalihinta määräytyi tuonnin perusteella). Tästä laadittu raportti on toimitettava kansallisten sääntelyviranomaisten hyväksyttäväksi ja luovutettava komissiolle, kun valtiontukitoimenpide ilmoitetaan komissiolle perussopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Komissio arvioi tutkimuksen ja siihen perustuvan markkinaehtoisen hiilidioksidin päästökertoimen asianmukaisuuden tehdessään perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan sekä näiden suuntaviivojen mukaista soveltuvuusanalyysia;
- 12) 'toteutuneella tuotoksella', joka ilmaistaan tonneina vuodessa, laitoksen toteutunutta tuotantoa vuonna t määritettynä jälkikäteen vuonna $t + 1$;
- 13) 'toteutuneella sähkönkulutuksella', joka ilmaistaan megawattitunteina, laitoksen toteutunutta sähkönkulutusta (mukaan lukien muualle siirretyn, tukikelpoisen tuotannon sähkönkulutus) vuonna t määritettynä jälkikäteen vuonna $t + 1$;
- 14) 'sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvolla', joka ilmaistaan megawattitunteina tuotostonnilta ja määritellään Prodcom-tasolla 8 ⁽¹²⁾, tuotekohtaista sähkönkulutusta sellaista tuotostonnia kohti, joka on saatu kaikkein sähkötehokkaimmilla kyseisille tuotteelle käytettävissä olevalla tuotantomenetelmällä. Sähkönkulutuksen tehokkuuden ajantasaisen vertailuarvon on oltava direktiivin 2003/87/EY 10 a artiklan 2 kohdan mukainen. Sellaisten tukikelpoisiin aloihin kuuluvien tuotteiden, joille on vahvistettu polttoaineen ja sähkön vaihdettavuus komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/331 ⁽¹³⁾ liitteessä I olevassa 2 jaksossa, sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvo määritellään samojen järjestelmän rajojen sisällä siten, että tuen määrää määritettäessä huomioon otetaan vain sähkön osuus. Vastaavat tukikelpoisten toimialojen tuottamien tuotteiden sähkönkulutuksen vertailuarvot luetellaan näiden suuntaviivojen liitteessä II;
- 15) 'toissijaisella sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvolla' [...] prosentin osuutta toteutuneesta sähkönkulutuksesta, mikä määritetään komission päätöksellä yhdessä sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvojen kanssa. Se vastaa sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoja soveltamalla saavutettua keskimääräistä vähennyspanosta (vertailuarvon mukainen sähkönkulutus / ennakoitu sähkönkulutus). Sitä sovelletaan kaikkiin tuotteisiin, jotka kuuluvat tukikelpoisiin toimialoihin, mutta joille ei ole määritelty omaa sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa.

2. YHTEISET ARVIOINTIPERIAATTEET

16. Arvioidessaan, voidaanko ilmoitetun tukitoimenpiteen katsoa soveltuvan sisämarkkinoille, komissio analysoi yleensä, varmistaako toimenpidesuunnitelma, että tuen myönteinen vaikutus yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseen ylittää sen kielteiset vaikutukset kauppaan ja kilpailuun.
17. Valtiontuki uudistusta koskevassa tiedonannossa, joka annettiin 8. toukokuuta 2012 ⁽¹⁴⁾, kehoitettiin yksilöimään ja määrittelemään yhteiset periaatteet, joita komissio soveltaa aina arvioidessaan, soveltuuko tukitoimenpide sisämarkkinoille. Komissio katsoo siis, että tukitoimenpide on perussopimuksen mukainen, jos se täyttää seuraavat kriteerit: sillä on edistettävä yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamista perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan mukaisesti; se on kohdennettava tilanteeseen, jossa tuella saadaan aikaan sellainen merkittävä vaikutus, johon ei päästä markkinoiden omin toimin, esimerkiksi korjaamalla markkinoiden toimintapuute tai puuttumalla oikeudenmukaisuutta tai koheesiota koskevaan ongelmaan; sen on oltava yhteisen edun mukaisen tavoitteen

⁽¹²⁾ Prodcom-luettelo on kaivannais- ja valmistusteollisuuden tuotteiden eurooppalainen luettelo: https://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_NOM&StrGroupCode=CLASSIFIC&StrLanguageCode=EN&IntFamilyCode=&TxtSearch=-prodcom&IntCurrentPage=1

⁽¹³⁾ Komission delegoitu asetukset (EU) 2019/331, annettu 19 päivänä joulukuuta 2018, päästöoikeuksien yhdenmukaistettua maksutta tapahtuvaa jakoa koskevien unionin laajuisten siirtymäsäännösten määrittämisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY 10 a artiklan mukaisesti (EUVL L 59, 27.2.2019, s. 8).

⁽¹⁴⁾ COM(2012) 0209 final.

saavuttamiseen soveltuva politiikan väline; sen on muutettava yritysten käyttäytymistä niin, että ne harjoittavat sellaista ylimääräistä toimintaa, jota ne eivät harjoittaisi ilman tukea tai harjoittaisivat rajoitetusti tai eri tavalla taikka eri paikassa; tuen määrä ja intensiteetti on rajattava välttämättömään vähimmäismäärään; tuen kielteisten vaikutusten on oltava riittävän rajoitettuja; jäsenvaltioilla, komissiolla, talouden toimijoilla ja kansalaisilla on oltava mahdollisuus saada helposti käyttöönsä kaikki tarvittavat säädökset ja muut tuen myöntämistä koskevat tarpeelliset tiedot.

18. Jaksoissa 3.1 ja 3.2 kerrotaan tarkemmin näiden yleisten kriteerien pohjalta muodostetuista erityisistä soveltuvuusvaatimuksista, jotka näiden suuntaviivojen soveltamisalaan kuuluvien tukitoimenpiteiden on täytettävä.

3. SISÄMARKKINOILLE SOVELTUVUUDEN ARVIOINTI PERUSSOPIMUKSEN 107 ARTIKLAN 3 KOHDAN C ALAKOHDAN NOJALLA

3.1 Tuki yrityksille toimialoilla, joiden katsotaan olevan alttiita todelliselle hiilivuodon riskille sen vuoksi, että sähkön hintoihin siirretyistä kasviuonekaasupäästöihin liittyvistä kustannuksista aiheutuu tosiasiallisesti merkittäviä välillisiä kustannuksia (tuki välillisille päästökustannuksille)

19. Tuki välillisille päästökustannuksille katsotaan sisämarkkinoille soveltuvaksi perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti, jos jäljempänä mainitut edellytykset täyttyvät.
20. Tällaisen tuen tavoite on estää merkittävä hiilivuodon riski erityisesti sellaisessa tilanteessa, jossa EU:n päästöoikeuksista johtuvat kustannukset siirretään tuensaajan sähköstä maksamiin hintoihin mutta vastaavia kustannuksia ei sisälly kolmansista maista olevien tuensaajan kilpailijoiden sähköstä maksamiin hintoihin eikä tuensaaja pysty siirtämään näitä kustannuksia tuotteiden hintoihin menettämättä merkittävää osuutta markkinoista. Hiilivuodon riskiin puututaan auttamalla tuensaajia vähentämään altistumistaan tälle riskille. Tämä palvelee ympäristötavoitetta, koske tuen tarkoituksena on estää se, että kasviuonekaasujen kokonaispäästöt lisääntyvät, kun tuotantoa siirretään EU:n ulkopuolelle eikä kasviuonekaasupäästöjen vähentämisestä ole tehty sitovaa kansainvälistä sopimusta.
21. Jotta voidaan vähentää kilpailun vääristymisen riskiä sisämarkkinoilla, tuki on kohdennettava aloille, jotka altistuvat todelliselle hiilivuodon riskille sen vuoksi, että kasviuonekaasupäästöihin liittyvät kustannukset sisällytetään sähkön hintoihin, mistä koituu merkittäviä välillisiä kustannuksia. Näissä suuntaviivoissa katsotaan, että hiilivuodon riski on todellinen ainoastaan, jos tuensaaja toimii jollakin liitteessä I luetelluista toimialoista.
22. Jos jäsenvaltio päättää myöntää tukea vain joillekin liitteessä I luetelluista aloista, kyseiset alat on valittava objektiivisten, syrjimättömien ja avointen kriteerien perusteella.
23. Tukikelpoisella toimialalla jäsenvaltioiden on varmistettava, että tuensaajat valitaan objektiivisten, syrjimättömien ja avointen kriteerien perusteella ja että tukea myönnetään periaatteessa samalla tavoin kaikille samalla toimialalla toimiville kilpailijoille, jos ne ovat samanlaisessa tilanteessa.
24. Valtiontuki katsotaan tarkoituksenmukaiseksi välineeksi päästökauppajärjestelmästä aiheutuvien välillisten kustannusten kompensoimiseksi riippumatta siitä, missä muodossa se myönnetään. Suorana avustuksena maksettavaa korvausta pidetään tässä yhteydessä tarkoituksenmukaisena välineenä.
25. Tuki soveltuu sisämarkkinoille vain, jos sillä on kannustava vaikutus. Jotta tuella olisi kannustava vaikutus ja sillä voitaisiin tosiasiallisesti estää hiilivuotoa, sitä on haettava ja se on maksettava tuensaajalle kustannusten aiheutumisvuonna tai sitä seuraavana vuonna.
26. Jos tuki maksetaan vuonna, jona kustannukset ovat aiheutuneet, käytössä on oltava mekanismi, jolla maksuja voidaan mukauttaa jälkikäteen sen varmistamiseksi, että mahdolliset liikaa suoritettut tukimäärät maksetaan takaisin seuraavana vuonna ennen 1. heinäkuuta.

27. Tuki on oikeasuhteista ja sen kielteiset vaikutukset kilpailuun ja kauppaan ovat riittävän vähäiset, jos se on enintään 75 prosenttia aiheutuneista välillisistä päästökustannuksista. Sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvolla varmistetaan, että tehottomille tuotantoprosesseille annettu tuki pysyy rajallisena, ja säilytetään energiatehokkaimpien teknologioiden levittämiseen suunnattu kannustava vaikutus.

28. Laitoskohtainen enimmäistuki tuotteiden valmistukseen liitteessä I luetelluilla toimialoilla on laskettava seuraavalla kaavalla:

a) Kun liitteessä II lueteltuja sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoja sovelletaan tuensajaan valmistamiin tuotteisiin, vuonna t aiheutuneista kustannuksista laitoskohtaisesti maksettava tuen enimmäismäärä on

$$Amax_t = A_i \times C_t \times P_{t-1} \times E \times AO_t$$

Tässä kaavassa A_i on tuki-intensiteetti desimaalilukuna (esim. 0,75), C_t on sovellettava hiilidioksidin päästökerroin tai markkinaehtoinen hiilidioksidin päästökerroin (tCO_2/MWh) (vuonna t), P_{t-1} on Euroopan unionin päästöoikeuksien termiinihintaa vuonna $t - 1$ (euroa/ tCO_2), E on sovellettava tuotekohtainen sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvo, joka määritellään liitteessä II, ja AO_t on toteutunut tuotos vuonna t . Nämä käsitteet määritellään jaksossa 1.3.

b) Kun liitteessä II lueteltuja sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoja ei sovelleta tuensajaan valmistamiin tuotteisiin, vuonna t aiheutuneista kustannuksista laitoskohtaisesti maksettava tuen enimmäismäärä on

$$Amax_t = A_i \times C_t \times P_{t-1} \times EF \times AEC_t$$

Tässä kaavassa A_i on tuki-intensiteetti desimaalilukuna (esim. 0,75), C_t on sovellettava hiilidioksidin päästökerroin (tCO_2/MWh) (vuonna t), P_{t-1} on Euroopan unionin päästöoikeuksien termiinihintaa vuonna $t - 1$ (euroa/ tCO_2), EF on liitteessä II määritelty toissijainen sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvo, ja AEC on toteutunut sähkönkulutus (MWh) vuonna t . Nämä käsitteet määritellään jaksossa 1.3.

29. Jos laitos valmistaa tuotteita, joihin sovelletaan liitteessä II ilmoitettua sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa, sekä tuotteita, joihin sovelletaan toissijaista sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa, kunkin tuotteen sähkönkulutuksen osuus on laskettava suhteutettuna sen mukaan, miten monta tonnia sitä on tuotettu.

30. Jos laitos valmistaa tuotteita, jotka ovat tukikelpoisia (eli kuuluvat liitteessä I lueteltuihin tukikelpoisiin toimialoihin), ja tuotteita, jotka eivät ole tukikelpoisia, maksettava enimmäistuki on laskettava ainoastaan tukikelpoisten tuotteiden osalta.

31. Kun otetaan huomioon, että joillakin aloilla 75 prosentin tuki-intensiteetti ei välttämättä riitä varmistamaan riittävää suojaa hiilivuodon riskiltä, jäsenvaltiot voivat tarvittaessa rajoittaa yksittäisen yrityksen tasolla maksettavien välillisten kustannusten määrää 1,5 prosenttiin kyseisen yrityksen bruttoarvonlisäyksestä vuonna t . Yrityksen bruttoarvonlisäys on laskettava seuraavasti: liikevaihto + valmistus omaan käyttöön + muu varsinaisen toiminnan tuotto +/- varastojen muutos – tavaroiden ja palveluiden ostot (johon ei pidä sisällyttää henkilöstökustannuksia) – muut liikevaihtoon liittyvät tuoteverot, jotka eivät ole vähennyskelpoisia – tuotantoon liittyvät verot. Vaihtoehtoisesti se voidaan laskea myös lisäämällä henkilöstökustannukset bruttotoimintaylijäämään. Arvonlisäykseen ei sisällytetä tuottoja eikä kuluja, jotka yhtiön tilinpäätöksessä kirjataan rahoitustuotoiksi tai -kuluiksi tai muun kuin varsinaisen toiminnan tuotoiksi tai kuluiksi. Arvonlisäys lasketaan ”bruttoperiaatteella”, koska arvostuseriä (kuten poistoja) ei vähennetä ⁽¹⁵⁾.

32. Kun jäsenvaltio päättää rajoittaa yksittäisen yrityksen tasolla maksettavien välillisten kustannusten määrän 1,5 prosenttiin bruttoarvonlisäyksestä, rajoitusta on sovellettava kaikkiin alalla toimiviin tukikelpoisiin yrityksiin. Jos jäsenvaltio päättää soveltaa 1,5 prosenttiin bruttoarvonlisäyksestä asetettua rajaa vain osaan liitteessä I luetelluista aloista, alat on valittava objektiivisten, syrjimättömien ja avointen kriteerien perusteella.

33. Tuki voi kumuloitua seuraavien kanssa:

a) muu valtiontuki, joka liittyy erilaisiin tukikelpoisiksi katsottaviin kustannuksiin,

⁽¹⁵⁾ Yritystoiminnan rakennetilastoista 11 päivänä maaliskuuta 2008 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 295/2008 (EUVL L 97, 9.4.2008, s. 13) vahvistetun oikeudellisen kehyksen mukainen koodi 12 15 0.

- b) muu valtiontuki, joka liittyy samoihin osittain tai kokonaan päällekkäisiin tukikelpoisiin kustannuksiin, ja muu valtiontuki, johon ei liity tukikelpoisiksi katsottavia kustannuksia, mutta vain siinä tapauksessa, että kumuloitumisen seurauksena tuen enimmäisintensiteetti tai tukeen tämän jakson nojalla sovellettava tukimäärä ei ylitä.
34. Komission keskitetysti hallinnoima unionin rahoitus, joka ei kuulu suoraan tai välillisesti jäsenvaltion määräysvaltaan, ei ole valtiontukea. Kun tällaista unionin rahoitusta myönnetään yhdessä valtiontuen kanssa, ainoastaan valtiontuki otetaan huomioon määritettäessä, onko ilmoituskyynysarvoja ja tuen enimmäisintensiteettejä noudatettu, edellyttäen kuitenkin, että samoihin tukikelpoisiin kustannuksiin myönnetyn julkisen rahoituksen kokonaismäärä ei ylitä sovellettavissa unionin säädöksissä vahvistettua suurinta mahdollista rahoitusastetta.
35. Tuki ei saa kumuloitua samojen tukikelpoisten kustannusten kattamiseen myönnettävän vähämerkityksisen tuen kanssa, jos kumuloituminen johtaisi tässä jaksossa vahvistetun tuki-intensiteetin ylittymiseen.
36. Tukiohjelmat, joista tukea myönnetään, eivät saa ylittää kestoltaan näiden suuntaviivojen voimassaoloaikaa (2021–2030).

3.2 Tuki, joka liittyy mahdollisuuteen saada siirtymäkauden ajan maksutta jaettavia oikeuksia sähköntuotannon nykyaikaistamiseksi

37. Valtiontuki, joka liittyy mahdollisuuteen saada siirtymäkauden ajan maksutta jaettavia oikeuksia sähköntuotannon nykyaikaistamiseksi direktiivin 2003/87/EY 10 c artiklan mukaisesti, on perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti sisämarkkinoille soveltuva, jos se täyttää seuraavat edellytykset:
38. Tuen tavoitteena on oltava energia-alan nykyaikaistaminen, monipuolistaminen ja muuttaminen kestäväällä tavalla. Tuettujen investointien on oltava turvalliseen ja kestäväan vähähiiliseen talouteen siirtymisen, vuoteen 2030 ulottuvien unionin ilmasto- ja energiapolitiikan puitteiden tavoitteiden, Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja Pariisin sopimuksessa ilmaistujen pitkän aikavälin tavoitteiden mukaisia.
39. Jos investointi johtaa lisääntyneeseen sähköntuotantokapasiteettiin, asianomaisen toiminnanharjoittajan on osoitettava, että se tai muu siihen yhteydessä oleva toiminnanharjoittaja on poistanut käytöstä vastaavan määrän runsaampia päästöjä aiheuttavasta sähköntuotantokapasiteetista lisääntyneen kapasiteetin käyttöönottoon mennessä.
40. Tuki soveltuu sisämarkkinoille vain, jos sillä on kannustava vaikutus. Kannustavaa vaikutusta tapahtuu silloin, kun tuella kannustetaan tuensaajaa muuttamaan käyttäytymistään tavalla, joka ei toteutu ilman tukea. Tuella ei saa kattaa toimintakustannuksia, joita aiheutuisi yritykselle joka tapauksessa, eikä sillä saa kompensoida taloudelliseen toimintaan liittyvää tavanomaista liiketoimintariskiä.
41. Vastaanottaessaan tukihakemuksen tuen myöntävän viranomaisen on tarkistettava, että tuella on vaadittu kannustava vaikutus.
42. Tuki voidaan maksaa toiminnanharjoittajille jaettavina päästöoikeuksina vain, jos osoitetaan, että on toteutettu sellainen investointi, joka on valittu tarjouskilpailumenettelyn sääntöjen mukaisesti.
43. Hankkeille, joissa investointien kokonaismäärä on yli 12,5 miljoonaa euroa, tuki voidaan myöntää vain tarjouskilpailumenettelyllä, joka käydään yhdellä kertaa tai useassa vaiheessa vuosina 2021–2030. Tarjouskilpailumenettelyssä on
- a) noudatettava avoimuuden, syrjimättömyyden, yhdenvertaisen kohtelun ja moitteettoman varainhoidon periaatteita;
- b) varmistettava, että tarjouskilpailuun voivat osallistua ainoastaan sellaiset hankkeet, jotka edistävät energiatuotannon rakenteen ja toimituslähteiden monipuolistamista, tarvittavaa rakenneuudistusta, ympäristönsuojelun parantamista ja infrastruktuurin jälkiasentamista, puhdasta teknologiaa, kuten uusiutuviin energialähteisiin liittyvää teknologiaa, tai energiatuotantoalan nykyaikaistamista, kuten tehokasta ja kestävää kaukolämpöä, sekä energian siirron ja jakelun alan nykyaikaistamista;

- c) määritettävä selkeät, objektiiviset, avoimet ja syrjimättömät valintaperusteet, joilla hankkeet asetetaan paremmuusjärjestykseen, jotta voidaan valita ainoastaan sellaisia hankkeita,
- i) joissa kustannus-hyötyanalyysin perusteella varmistetaan positiivinen nettotulos päästöjen vähentämisessä ja saavutetaan ennalta määritetty merkittävä CO₂-vähennysten taso, ottaen huomioon hankkeen koko;
- ii) jotka ovat lisähankkeita ja vastaavat selkeästi korvaus- ja nykyaikaistamistarpeisiin eivätkä aiheuta markkinavetoista energiankysynnän lisäystä;
- iii) joista saadaan paras vastine rahalle;
- iv) jotka eivät edistä eivätkä paranna runsaasti päästöjä aiheuttavan sähköntuotannon taloudellista elinkelpoisuutta tai lisää riippuvuutta päästöjä aiheuttavista fossiilisista polttoaineista.
44. Hankkeisiin, joihin liittyvien investointien kokonaismäärä on alle 12,5 miljoonaa euroa, voidaan myöntää tukea ilman tarjouskilpailumenettelyä. Hankkeiden valinta on tässä tapauksessa tehtävä objektiivisten ja avointen kriteerien perusteella. Valintaprosessin tulokset on julkaistava julkisesti kommentoitaviksi. Jos samassa laitoksessa on toteutettu useampi kuin yksi investointi, niitä on arvioitava kokonaisuutena sen toteamiseksi, onko 12,5 miljoonan euron kynnysarvo ylitetty, paitsi jos kyseiset investoinnit ovat toisistaan riippumatta teknisesti toteutettavia tai taloudellisesti elinkelpoisia.
45. Komissio katsoo tuen olevan oikeasuhteista, jos tuki-intensiteetti ei ylitä 70:tä prosenttia investoinnin huomioon otettavista kustannuksista. Kaikki käytettävät luvut on ilmaistava määrinä ennen verojen tai muiden maksujen vähentämistä. Jos tuki myönnetään muussa muodossa kuin avustuksena, tuen määrän on vastattava arvoltaan avustusta. Useissa erissä maksettava tuki on laskettava sen nettonykyarvosta ensimmäisen erän myöntämisa-jankohtana käyttäen komission asianmukaista viitekorkoa arvon diskonttaamiseksi, jotta huomioidaan ajan kuluminen. Tuki-intensiteetti lasketaan tuensaajaa kohden.
46. Tuki ei saa muuttaa kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla varsinkaan, jos tuki keskitetään rajoitetulle määrälle tuensaajia tai jos sillä todennäköisesti vahvistetaan tuensaajien markkina-asemaa (konsernitasolla).
47. Tuki voi kumuloitua seuraavien kanssa:
- a) muu valtiontuki, joka liittyy erilaisiin tukikelpoisiksi katsottaviin kustannuksiin,
- b) muu valtiontuki, joka liittyy samoihin osittain tai kokonaan päällekkäisiin tukikelpoisiin kustannuksiin, ja muu valtiontuki, johon ei liity tukikelpoisiksi katsottavia kustannuksia, mutta vain siinä tapauksessa, että kumuloitumisen seurauksena tuen enimmäisintensiteetti tai tähän tukeen tämän jakson nojalla sovellettava tukimäärä ei ylity.
48. Tukea voidaan myöntää samanaikaisesti useasta tukiohjelmasta tai se voi kumuloitua tapauskohtaisen tuen kanssa sillä edellytyksellä, että toimintaan tai hankkeeseen myönnetyn valtiontuen kokonaismäärä ei ylitä tässä jaksossa vahvistettuja tuen enimmäismääriä. Komission keskitetysti hallinnoima unionin rahoitus, joka ei kuulu suoraan tai välillisesti jäsenvaltion määräysvaltaan, ei ole valtiontukea. Kun tällaista unionin rahoitusta myönnetään yhdessä valtiontuen kanssa, ainoastaan valtiontuki otetaan huomioon määritettäessä, onko ilmoituskynnysarvoja ja tuen enimmäisintensiteettejä noudatettu, edellyttäen kuitenkin, että samoihin tukikelpoisiin kustannuksiin myönnetyn julkisen rahoituksen kokonaismäärä ei ylitä sovellettavissa unionin säädöksissä vahvistettua suurinta mahdollista rahoitusastetta.
49. Tuki ei saa kumuloitua samojen tukikelpoisten kustannusten kattamiseen myönnettävän vähämerkityksisen tuen kanssa, jos kumuloituminen johtaisi tässä jaksossa vahvistetun tuki-intensiteetin ylittymiseen.
50. Tukiohjelmat, joista tukea myönnetään, eivät saa ylittää kestoltaan näiden suuntaviivojen voimassaoloaikaa (2021–2030).

4. ARVIOINTI

51. Kilpailun vääristymisen rajoittamiseksi komissio voi vaatia, että tietyistä tukiohjelmista tehdään jälkiarviointi. Arvioinnit on tehtävä tukiohjelmille, joissa mahdollinen kilpailun vääristyminen on erityisen suurta, toisin sanoen ne voivat uhata rajoittaa tai vääristää kilpailua merkittävästi, jos niiden täytäntöönpanoa ei tarkisteta hyvissä ajoin.
52. Arvioinnin tavoitteiden vuoksi ja jotta voidaan pitää jäsenvaltioihin ja pienempiin tukihankkeisiin kohdistuva hallinnollinen rasitus kohtuullisena, arviointi on tehtävä vain sellaisille tukiohjelmille, joiden talousarvio on suuri tai joihin sisältyy uusia ominaispiirteitä, tai kun on odotettavissa merkittäviä markkinoihin, teknologiaan tai sääntelyyn liittyviä muutoksia. Arvioinnin suorittajan on oltava valtiontuen myöntävästä viranomaisesta riippumaton asiantuntija, ja arviointi on tehtävä komission toimittamien yhteisten menetelmien mukaisesti. Arviointi on julkistettava. Jäsenvaltion on ilmoitettava tukiohjelman yhteydessä alustava arviointisuunnitelma, joka on olennainen osa komission ohjelmasta tekemää arviointia.
53. Arviointi on toimitettava komissiolle riittävän ajoissa, jotta komissio voi tarvittaessa arvioida tukijärjestelmän voimassaolon jatkamista, ja joka tapauksessa ennen tukijärjestelmän voimassaolon päättymistä. Arvioinnin tarkka laajuus ja säännöt/vaatimukset määritetään tukiohjelman hyväksymispäätöksessä. Arvioinnin tulokset on otettava huomioon päätettäessä tulevista tukitoimenpiteistä, joilla on samankaltainen tavoite.

5. ENERGIAKATSELMUKSET JA ENERGIANHALLINTAJÄRJESTELMÄT

54. Jakson 3.1 nojalla myönnetyn tuen osalta jäsenvaltiot sitoutuvat varmistamaan, että tuensaaja noudattaa velvoitetta tehdä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/27/EU ⁽¹⁶⁾ 8 artiklassa tarkoitettu energiakatselmus. Katselmus voidaan tehdä joko itsenäisenä katselmuksena tai sertifioidun energianhallintajärjestelmän tai ympäristöasioiden hallintajärjestelmän, esimerkiksi EU:n ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän (EMAS) ⁽¹⁷⁾, puitteissa.
55. Jäsenvaltiot sitoutuvat myös seuraamaan, että tuensaajat, jotka kuuluvat direktiivin 2012/27/EU 8 artiklan 4 kohdan mukaisesti energiakatselmuksen tekemistä koskevan velvoitteen piiriin,
- a) noudattavat katselmuksesta tehtävän raportin suosituksia siltä osin kuin niiden edellyttämien investointien takaisinmaksuaika on enintään kolme vuotta ja investointien kustannukset ovat oikeasuhteisia; tai
 - b) pienentävät sähkönkulutuksensa hiilijalanjälkeä siten, että ne kattavat vähintään 30 prosenttia sähkönkulutuksestaan hiilettömistä lähteistä tuotetulla sähköllä; tai
 - c) investoivat tukisummasta huomattavan osuuden eli vähintään 50 prosenttia hankkeisiin, joilla saadaan vähennettyä laitoksen kasvihuonekaasupäästöjä merkittävästi ja huomattavasti alle EU:n päästökauppajärjestelmässä maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten sovellettavan vertailuarvon.

6. AVOIMUUS

56. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraavat tiedot julkaistaan internetissä komission avoimuusmodulissa ⁽¹⁸⁾ tai kattavalla valtiontukisivustolla kansallisella tai alueellisella tasolla:
- a) hyväksytyn tukiohjelman tai yksittäisen tuen myöntämistä koskevan päätöksen ja sen täytäntöönpanosääntöjen koko teksti tai linkki siihen;
 - b) tuen myöntävän viranomaisen nimi tai myöntävien viranomaisten nimet;

⁽¹⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Asetus (EY) N:o 1221/2009 organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä) (EUVL L 342, 22.12.2009, s. 1).

⁽¹⁸⁾ <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=fi>

- c) kunkin tuensaajan nimi ja tunniste, lukuun ottamatta liikesalaisuuksia ja muita luottamuksellisia tietoja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ja komission suostumuksella salassapitovelvollisuudesta valtiontuki-päätöksissä annetun komission tiedonannon ⁽¹⁹⁾ mukaisesti;
 - d) tukiväline ⁽²⁰⁾, tukiosuus ja, jos eri kuin edellä, kullekin tuensaajalle myönnetyn tuen nimellismäärä kansallisena valuuttana ilmaistuna ⁽²¹⁾;
 - e) myöntämispäivä ⁽²²⁾ ja julkaisupäivä;
 - f) yrityksen tyyppi (pk-yritys vai suuryritys);
 - g) alue, jolla tuensaaja sijaitsee (NUTS II-tasolla tai sitä alemmalla tasolla);
 - h) pääasiallinen toimiala, jolla tuensaaja harjoittaa toimintaa (NACE-kolminumerotasolla);
 - i) tuen tavoite.
57. Tätä vaatimusta sovelletaan, jos yksittäisen tuen määrä ylittää 500 000 euroa.
58. Nämä tiedot on julkaistava tuen myöntämispäätöksen tekemisen jälkeen, ne on säilytettävä vähintään 10 vuoden ajan ja niiden on oltava rajoituksetta yleisön saatavissa ⁽²³⁾.

7. RAPORTOINTI JA SEURANTA

59. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle vuosittain kertomukset neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 ⁽²⁴⁾ ja komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 ⁽²⁵⁾ mukaisesti.
60. Mainituissa asetuksissa vahvistetun vaatimuksen lisäksi jäsenvaltioiden on sisällytettävä vuosittaisiin kertomuksiinsa seuraavat tiedot käyttäen komission toimittamaa vakiolomaketta:
- a) tuensaajien nimet ja näiden omistamien tukea saaneiden laitosten nimet;
 - b) toimiala tai -alat, jolla tai joilla yksittäiset tuensaajat toimivat (NACE-koodin 4-numerotason tarkkuudella);
 - c) vuosi, jonka osalta tuki myönnetään, ja vuosi, jonka aikana se maksetaan;
 - d) kunkin tukea saaneen laitoksen toteutunut tuotos asianomaisen toimialan osalta;
 - e) kunkin tukea saaneen laitoksen sähkönkulutuksen toteutunut taso (mikäli tukea on annettu toissijaisen sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvon perusteella);
 - f) Euroopan unionin päästöoikeuksien termiinihintaa, jota käytetään laskettaessa tuen määrää tuensaajaa kohti;
 - g) tuen intensiteetti;
 - h) kansallinen hiilidioksidin päästökerroin.
61. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikista tuen myöntämiseen liittyvistä toimenpiteistä pidetään yksityiskohtaista kirjanpitoa. Tällaisen kirjanpidon on sisällettävä kaikki tarvittavat tiedot sen osoittamiseksi, että edellytyksiä, jotka koskevat tukikelpoisia kustannuksia ja tuen sallittua enimmäisintensiteettiä, on noudatettu soveltuvin osin. Nämä tiedot on säilytettävä 10 vuoden ajan tuen myöntämispäivämäärästä ja toimitettava pyynnöstä komissiolle.

⁽¹⁹⁾ C(2003) 4582 (EUVL C 297, 9.12.2003, s. 6).

⁽²⁰⁾ Avustus/korkotuki; laina / takaisinmaksettavat ennakot / takaisinmaksettava avustus; vakuus; veroetuus tai verovapautus; riskirahoitus; muu (mikä). Jos tuki myönnetään useammista tukivälineistä, on ilmoitettava välinekohtaiset tukimäärät.

⁽²¹⁾ Bruttoavustusekvivalentti. Toimintatuen tapauksessa voidaan ilmoittaa vuotuinen tukimäärä tuensaajaa kohden.

⁽²²⁾ Päivä, jona tuensaajalle myönnetään laillinen oikeus saada tuki sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

⁽²³⁾ Nämä tiedot on julkaistava kuuden kuukauden kuluessa tuen myöntämispäivästä. Jos on kyse sääntöjenvastaisesta tuesta, jäsenvaltioiden on huolehdittava näiden tietojen julkaisemisesta jälkikäteen kuuden kuukauden kuluessa komission päätöksen päivästä. Tietojen on oltava saatavilla sellaisessa muodossa, joka mahdollistaa hakujen tekemisen, tietojen poiminnan ja julkaisemisen internetissä, esimerkiksi CSV- tai XML-muodossa.

⁽²⁴⁾ EUVL L 248, 24.9.2015, s. 9.

⁽²⁵⁾ EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1.

62. Kaikkina vuosina, joina jaksossa 3.1 tarkoitettujen tukiohjelmien talousarvio ylittää 25 prosenttia päästöoikeuksien huutokauppaamisesta saaduista tuloista, kyseisen jäsenvaltion on direktiivin 2003/87/EY 10 a artiklan 6 kohdan mukaisesti julkaistava raportti, jossa esitetään ylityksen syyt. Raporttiin on sisällytettävä asiaankuuluvat tiedot niiden suurten teollisuuskäyttäjien sähkön hinnoista, jotka hyötyvät ohjelmasta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta luottamuksellisten tietojen suojaa koskevia vaatimuksia. Raporttiin on sisällytettävä myös tiedot siitä, onko otettu asianmukaisesti huomioon muut toimenpiteet, joilla välillisiä hiilidioksidikustannuksia alennetaan kestävästi keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.
63. Edellä jaksossa 3.2 tarkoitettua tukea saavien sähköntuottajien ja verkkohaltijoiden on raportoitava valittujen investointiensa täytäntöönpanosta vuosittain 28. helmikuuta mennessä, mukaan lukien maksutta jaettujen päästöoikeuksien ja investoinneista aiheutuneiden kulujen tasapaino ja tuettujen investointien tyypit.

8. SOVELTAMISAIKA JA TARKISTAMINEN

64. Näillä suuntaviivoilla korvataan 1. tammikuuta 2021 alkaen 5. kesäkuuta 2012 julkaistut suuntaviivat tietyistä päästökauppajärjestelmään liittyvistä valtiontukitoimenpiteistä vuoden 2012 jälkeen ⁽²⁶⁾.
65. Komissio soveltaa näissä suuntaviivoissa vahvistettuja periaatteita 1. tammikuuta 2021 ja 31. joulukuuta 2030 välisenä aikana.
66. Komissio soveltaa näissä suuntaviivoissa vahvistettuja periaatteita 1. tammikuuta 2021 alkaen kaikkiin ilmoitettuihin tukitoimenpiteisiin, joista se tekee päätöksen, vaikka kyseisistä hankkeista olisi ilmoitettu sille jo ennen suuntaviivojen julkaisemista. Valtiontuen sääntöjenvastaisuuden arvioinnissa sovellettavien sääntöjen määräytymisestä annetun komission ilmoituksen ⁽²⁷⁾ mukaisesti sääntöjenvastaista tukea arvioidaan niiden sääntöjen mukaisesti, jotka olivat voimassa päivänä, jona tuki myönnettiin.
67. Komissio mukauttaa näitä suuntaviivoja vuonna 2025 saattaakseen sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvot, maantieteelliset alueet ja hiilidioksidipäästökertoimet ajan tasalle. Komissio arvioi vuonna 2025 myös sitä, onko saatavilla sellaisia lisätietoja, joiden perusteella voidaan kehittää liitteessä III kuvattuja hiilidioksidipäästökertoimien laskennassa käytettyjä menetelmiä eli ottaa huomioon vähähiilisten teknologioiden yhä tärkeämpi rooli unionin sähkömarkkinoiden hinnanmuodostuksessa sekä edellä olevan 15 kohdan 11 alakohdan mukaisesti komissiolle ilmoitettujen arviointien päätelmät. Tämän seurauksena jäsenvaltiot voivat joutua mukauttamaan omia ohjelmiaan, jotta ne olisivat linjassa mukautettujen suuntaviivojen kanssa.
68. Komissio voi päättää näiden suuntaviivojen tarkistamisesta tai mukauttamisesta milloin tahansa, jos se on tarpeen kilpailupolitiikkaan liittyvistä syistä tai muiden unionin politiikanalojen, kansainvälisten sitoumusten tai merkittävän markkinakehityksen huomioon ottamiseksi. Jäsenvaltiot voivat joutua mukauttamaan omia ohjelmiaan, jotta ne olisivat linjassa mukautettujen suuntaviivojen kanssa.

⁽²⁶⁾ EUVL C 158, 5.6.2012, s. 4.

⁽²⁷⁾ EYVL C 119, 22.5.2002, s. 22.

LIITE I

Toimialat, jotka ovat alttiita todelliselle hiilivuodon riskille välillisten päästökustannusten vuoksi

	NACE-koodi	Kuvaus
1.	14.11	Nahkavaatteiden valmistus
2.	24.42	Alumiinin valmistus
3.	20.13	Muiden epäorgaanisten peruskemikaalien valmistus
4.	24.43	Lyijyn, sinkin ja tinan valmistus
5.	17.11	Massan valmistus
6.	17.12	Paperin, kartongin ja pahvin valmistus
7.	24.10	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus
8.	19.20	Jalostettujen öljytuotteiden valmistus
9.	24.44	Kuparin tuotanto
10.	24.45	Muiden värimetallien tuotanto
11.		Seuraavat osat toimialasta Muovi (20.16):
	20.16.40.15	Polyeteeni, alkumuodossa
12.		Kaikki toimialan Raudan valu tuoteluokat (24.51)
13.		Seuraavat osat toimialasta Lasikuitu (23.14):
	23.14.12.10 23.14.12.30	Lasikuitumatot Lasikuituohutlevyt
14.		Seuraavat osat toimialasta Teollisuuskaasut (20.11):
	20.11.11.50 20.11.12.90	Vety Epäorgaaniset epämetallien happiyhdisteet

*LIITE II***Sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvot tuotteille, jotka kuuluvat liitteessä I esitettyihin
NACE-koodeihin**

LIITE III

Alueelliset hiilidioksidin päästökertoimet, enimmäismäärä eri maantieteellisillä alueilla (tCO₂/MWh)

Alueet		Sovellettava hiilidioksidin päästökerroin
Adrianmeren alue	Kroatia, Slovenia	[...]
Iberia	Espanja, Portugali	[...]
Baltian maat	Latvia, Liettua, Viro	[...]
Länsi-Euroopan keskialue	Itävalta, Saksa, Luxemburg	[...]
Pohjoismaat	Ruotsi, Suomi	[...]
Tšekki-Slovakia	Tšekki, Slovakia	[...]
Belgia		[...]
Bulgaria		[...]
Tanska		[...]
Irlanti		[...]
Kreikka		[...]
Ranska		[...]
Italia		[...]
Kypros		[...]
Unkari		[...]
Malta		[...]
Alankomaat		[...]
Puola		[...]
Romania		[...]